

Küldöttek a békekongresszusra

December 1-én és 2-án ül össze Budapesten a IX. magyar békekongresszus, ahol megvénket 22 külföldi képviselő. Közülük ezúttal három szegedi mutunk be olvasóinknak.

Mi az életért küzdünk

Sok szegedinek nem kell bemutatunk dr. Szabó Lászlót. Ki mint II. kerületi főorvost ismerte meg korábban, ki a Korondi utcai rendelőben találkozik vele nap mint nap, a MAHART dolgozó pedig az üzemorvos rendelőjében keresik föl ilyen-olyan panaszukkal.

Azt azonban még kevesen tudják, hogy a Vöröskereszt jelöltjeként ő utazik Szegedről a békekongresszusra. Hogy mi tette őt a béke hívévé, cselekvő hívévé? Élete és hivatása.

Háborúban halt meg az apám, egyik bátyám, a fél rokonság. Harmáncan voltunk, tízenegyen maradtunk. Írtódom a háború gondolatától. Az elmúlástól is, és itt kapcsolódik békeszeretemhez az orvosi hivatás. Mi az életért küzdünk. Napi tízenegyet óráig megvünk azért, hogy ne engedjük ki kezünk közül az életet. A háborúban meg? Ott minden drága, csak az emberi élet az o'csó. Én az életet szeretem, a munkámat — és így a békét.

Szabó doktor nem párttag,

nem tartja magát a szó szoros értelmében közéleti embernek. Hitvallása, munkája alapján azonban méltó küldötte Szegednek a budapesti békekongresszusra.

„Elmondom másnak is...”

Hollandi Mária, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola negyedéves magyar-orosz szakos hallgatója. Az idén áprilisban került a párttagok sorába, népköztársasági ösztöndíjas, s a főiskolai tudományos diákköri konferencián első lett. Jelenleg alap-szervezeti KISZ-titkár. Ennyi útravalóval javasolta a főiskolai KISZ-szervezet — a párt-szervezet egyetértésével — küldöttnek.

És mit mond ő magáról: — Lökősházi vagyok, Gyulán jártam gimnáziumba, most a Teleki Blanka kollégiumban lakom. A főiskola előtt egy évet tanítottam képzés nélkül.

Tényleg picit szólamnak tűnik, amit most mondom, de szeretném megismertetni a gyerekekkel az orosz nyelvet. Megismertetni velük a szovjet emberek életét. Ha valaki ismeri a másik országot beszédet, sok mindent másképpen íté meg, más-ként látja szokásaikat, örömeiket-gondjukat.

— Először megyek a kongresszusra, s sokat is várok tőle. Fél füllel már hallottam róla előtte is, de amióta bizalmat kaptam, azóta jobban érdekel. Jobban odafigyelek a politikára, annál is inkább,

mert nálunk az évfolyamon a diákok keveset beszélnek a közéletről.

— Többször voltam a Szovjetunióban, s azt tapasztaltam, a szovjet fiatalok is sokat foglalkoznak a politikával, sokat tesznek azért, hogy béke legyen.

— Ezt szívesen elmondom másnak is.

Biztos történik valami

Boszó István, a KSZV újszegedi gyárában dolgozik, mint segédmester, s meglepetésként érte a hír, hogy küldött lesz. Pártonkívüli, nos, márciusban szerezte le a katonaságtól. A béke védelmére egészen frissek az élményei:

— Nálunk mást jelent a béke, nem kell érte fegyvert fognunk, s ez mindnyájunknak jó. Nem kell tünnetünk se, elég ha dolgozunk becsülettel. Hogy ennyi is elég legyen, arról mások gondoskodnak. Segít a KISZ és a párt. Nekem például a továbbtanulásban. Négy éve dolgozom a szövetség érdekében gépkocsikat, amelyekkel itthon hasznosíthatók. Sok ember jön össze majd decemberben Budape-

ten, biztos hallok olyat, amivel gazdagodom.

— Vágyam — amivel gon-

dolom nem vagyok egyedül —, hogy egy gyerek se szenvedjen a háború miatt. Azért mondom, mert van egy családom. Úgy szeretném, ha neki olyan, vagy még sokkal jobb gyermekora lenne.

— Örömmel veszem a küldetésemet — eddig még nem voltam ilyen helyen, s most azt várom, hogy változást hozzon a számomra. Nem tudom, mi az, amit várok, de biztos történik olyasmiről, amire eddig nem is gondoltam. A béke fogalmát más oldalról is megismerhetem.

Kutatják a vállalatot

A valóságos hatáskörrel és önálló felelősséggel rendelkező vállalatok kialakítása még korántsem tekinthető lezártnak. Az önállóság helyenkénti formális volta is arra utal, hogy a gazdaságpolitikai célok eléréséhez differenciált vállalati típusokra, önálló vállalati irányítási rendszerre, a munkások közreműködését lehetővé tevő szervezetre van szükség.

A foglalkoztatottak több mint fele szocialista vállalatnál dolgozik, de sok ipari, mezőgazdasági és fogyasztási szövetkezet gazdálkodásának körülményei is a vállalati gazdálkodásra emlékeztetnek.

E két megállapítás nem független egymástól: mindkettő a vállalati gazdálkodás fontosságát támasztja alá. Ezért is indította el 1972 őszén a Magyar Tudományos Akadémia a „Szocialista Vállalat” kutatási főirányát. A kutatás feladata kettős: egyrészt a hazai és nemzetközi tapasztalatokat felhasználva, járuljon hozzá a szocialista vállalatelmélet kidolgozásához, másfelől — a gyakorlat oldaláról közelítve — segítse a vállalatok időszerű gazdasági, tervezési problémáinak megoldását.

A kutatás számos részterületen — ám egyetlen közös célra összpontosítva — folyik: ez a közös cél pedig az, hogy vállalatunk szervezete, működési módja lépést tartson a szocialista építés új és nagyobb követelményeivel, a gazdaságfejlesztés változó feltételeivel.

A kutatási főirány teendőit, munkáját a hetvenes évek elején kidolgozott hosszú távú — 1990-ig terjedő — koncepció szabja meg.

A kutatásban közreműködő intézmények és szakemberek munkáját a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen létesített Koordináló Tanács hangolja össze. A Koordináló Tanács gondozza a főirány rendszeresen megjelenő kiadványát, a Közleményeket, melyekben időről időre tájékoztatják a résztvevő szakembereket a munka előrehaladtáról, beszámolnak a kutatási publikációiról és rövid tartalmi ismertetéseket is közölnek.

A Koordináló Tanács titkársága két évvel ezelőtt Kutatási Tervtanulmányok 1978—80 címmel jelentette meg az addigi eredményeket összefoglalóan tartalmazó kiadványt. A tanulmányok többek között a népgazdaság struktúrájával, a szocialista vállalat szervezeti demokracizmusával, a munkaerő hatékony és racionális felhasználásával, az érdekeltiség és ösztönzés rendszerének továbbfejlesztésével, a fogyasztó- és készletgazdálkodással foglalkoznak. Igyekezik segíteni a gazdaságirá-

A szovjet könyv ünnepi hete

A szovjet könyv immár hagyományos ünnepi hetének idei rendezvénysorozatát csütörtökön Boros Sándor kulturális miniszterhelyettes nyitotta meg Kecskeméten. A miniszterhelyettes egybekötött a magyar és a szovjet könyvkiadás bővülő és gyümölcsöző kapcsolatáról beszélt. Elmondta, hogy a felszabadulás óta hazánkban 15 ezer szovjet könyv, mintegy 90 millió példányban látott napvilágot. Ugyanakkor határainkon túl a Szovjetunióban adják ki a legtöbb magyar könyvet.

Kilencven éve született Böszörményi Benjamin

(1888—1970)

Mint oly sokaknak, Böszörményi Benjaminszámára is az edzőkemenecének bizonyult az 1890-es évek szenvedélyektől túlfűtött légköre. Egyrészt az egyre nagyobb méreteket öltő munkanélküliség és a nyomában fellépő nyomor, másrészt az ezekkel szemben fellángolt agrárszocialista mozgalmak küzdelmei. Kamasz fejjel szemlélhette azt az időszakot, mely után szülőföldjét és környékét országsszerte csak Vihar-sarokként emlegették.

Kubikosnak állva, olyan munkásrétegnek lett a tagja, mely mindig első között szállt síkra a munkásérdekért. Kubikostársai hatására az 1910-es években Böszörményi Benjamin is bekapcsolódott a földmunkásmozgalomba. Ténykedése különösen 1918/19 mozgalmas éveiben vált aktívvá. Elvezette társai bizalmát, 1919 márciusában a földmunkások képviselőjeként tagja lett a Szentési Munkástanácsnak, mely ekkor a munkáshatalom helyi szervezete volt Szentesen. Az 1919. április 7-én megtartott tanácsválasztásokon be- választották a 72 tagú városi Munkás-, Katona- és Paraszt-tanácsba, ahonnan hamarosan a járási tanácsba delegáltak. Tagja lett az egyik legnehezebb munkát végző bizottságnak is, a birtokrendező és termésbiztosító bizottságnak.

E testületekben nem sokáig tevékenykedhetett, mivel Szentesen már 1919. április 28-án felszámolták a munkáshatalmat az előrenyomuló román csapatok. A megtorlás során igen sok szentesi munkásvezetőt internáltak. Böszörményi Benjamin ezt elkerülte, bár a visszaállított városi tanács őt is internálásra javasolta.

Az 1920-as évek elején még részt vett a földmunkás-szakszervezet újjászervezésében, de ezután nem sokkal, hosszabb időre elszakadt Szentestől. Ennek oka elsősorban a kubikosok körében kialakult nagy munkanélküliség

volt. Ebben az időben ugyanis a kubikoscsapatok hiába járták az országot, munkát nem találtak. Ilyen körülmények között érte Böszörményi Benjamin egy mérnök munkajánlata, ki már korábban ismerte Böszörményi Benjaminszámára a kubikosmunkáiban való jártasságát. Ettől kezdve lett állandó munkája, ami viszont azt jelentette, hogy az év nagy részét vidéken kellett töltenie.

Jellemző, hogy Böszörményi Benjamin a biztos megélhetés körülményei között is mindig szolidáris maradt munkanélküli társaival. Ezt nemcsak elvi, hanem gyakorlati magatartásával is számtalanszor bebizonyította. A mérnök mellett pozícióját ugyanis arra használta fel, hogy a különböző munkákra a szentesi munkanélküli kubikosokat szerelte be, könynyítve ezzel társai leromlott helyzetét. Hogy nem lebecsülendő dolog volt ez, arra csak egy példát emelünk ki a sok közül. 1930 utolsó hónapjaiban a korábbinál is nagyobb méretű volt a munkanélküliség Szentesen. A város 1500-1600 munkanélküli közül 600 kubikos nézett bizonytalanul a közelgő tél felé. Ebben a reménytelen helyzetben, Böszörményi Benjamin közbenjárására 235 szentesi kubikos kapott munkát egy dunántúli építkezésen. Böszörményi még azt is kijárta a polgármesternél, hogy a város előlegezzon útiköltséget a hosszú télen-ség után végre munkához jutott kubikosoknak.

Hosszú, vidéki távollétei miatt Böszörményi kimaradt a szentesi mozgalomból. Majd csak a felszabadulás után kapcsolódott be ismét. 1944-ben belépett az MKP-ba, és a Földmunkás-szakszervezetnek is tagja lett, de öreg kora és betegségei miatt aktív szerepet már nem vállalt.

1959-ben, a Tanácsköztársaság 40. évfordulója alkalmából, Tanácsköztársasági Emlékérem kitüntetésre javasolták fel. Hosszan tartó betegeskedés után halt meg Szentesen, 1970-ben.

Labádi Lajos

Új tisztségviselők Országszerte köd

Igazgatói tanácsülés a biológiai központban

Rendkívüli igazgatói tanácsulást tartottak tegnap, csütörtökön délelőtt az MTA Szegedi Biológiai Központjában. Az új főigazgatói, valamint az intézetek igazgatói kinevezésekre került sor. Az ünnepélyes eseményen megjelent dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára és Deák Béla, a városi pártbizottság titkára, a Magyar Tudományos Akadémia képviselője Teplán István, a természettudományi II. főosztály vezetője és Gujdi Barna, a személyzeti főosztály vezetője.

Teplán István mindenképp méltatta a főigazgatói tisztségétől megválogatott Straub F. Brunó akadémikus öt éves munkáját, majd felolvasta Márta Ferenc titkár levelét, amelyben köszönetét fejezte ki a jeles tudósok célratoró, tudományos tevékenységéért. Ezt követően átadta a megbízólevelet Alföldi Lajosnak, a biológiai tudományok dokto-

rának, akit az elkövetkező öt évre az MTA Szegedi Biológiai Központja főigazgatójává neveztek ki.

Wollemann Márta, a biológiai tudományok doktora, a biokémiai intézet, Keszthelyi Lajos, a fizikai tudományok doktora, a biofizikai intézet igazgatói tisztjének ellátására kapott két éves megbízást. Straub F. Brunó akadémikus pedig a Budapesti Enzimológiai Intézet élére kapott öt éves, igazgatói kinevezést.

A megbízólevelek átadása után dr. Koncz János, a megyei városi pártbizottság és tanács nevében mondott köszönetet Straub F. Brunó akadémikusnak eddigi tudományos tevékenységéért. Beszélt tudománypolitikai és szervezési kérdésekről, majd köszöntötte a Biológiai Központ új főigazgatóját, Alföldi Lajos új tisztségében.

Ködös reggelre ébredt csütörtökön az ország — jelentették az Útinform és a Meteorológiai Intézet ügyelettől. A 0—6 fok közötti hőmérséklet nyomán a közlekedési főtúvonalak nagyrészt és Budapestet is tejszerű pára borította, és néhol mindössze 5-10 méternyi volt a látótávolság.

A köd miatt megbénult a Fehéregyri légikikötő forgalma, és 9 óráig hat menetrendszerű járat — köztük a belgrádi, a berlini, a tiranai és a moszkvai nem indulhatott el, hat érkező gépet pedig nem fogadhattak. A tranzitvonalban utasok százai várakoznak az időjárás megjavulására.

A vonatok a szokásos kisebb-nagyobb késéssel, de menetrendszerűen közlekedtek. A köd csak a rendezőpályaudvarokon okozott gondot, ahol a reggeli órákban nagyon lelassult a teherautók „gurítása”, a szerelvények szétakadása.

A Meteorológiai Intézet szakemberei szerint a következő napokban is reggeli, valamint esti ködökre kell számítani, óvatosságra intik tehát a gépkocsivezetőket. (MTI)